

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leupoldu Nr. 44.
Scrisorile nefrancate nu se primesc
decătu numai de la corespondintii re-
gulari si „Federatiunii.” Scrisori
anonyme nu se publica. Articlii tra-
misi si nepublicati se voru arde si nu-
mai la cerere espre sa se retorna.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literariu, commercialu si economicu.

Appare Joi-a si Domineca.

Adeveratulu fsiu allu Natiunei Romane, Marele Cetatianu allu Romaniei Libere, Binefacatoriulu Academiei Romane si altoru institutu umanitarie

Generalu CONSTANTINU NASTURELLU HERESCU

au adormitu in Domnulu la 30 Decembre, an. 1875. stil. v. in etate Nestores de 79 anni.

Numele seu este eternisatu prin faptele sale. Memoria lui santa binecuvantata se fia d'in generatiune in generatiune!

B.-Pest'a, 2/15 Jan. 1875.

Omenii totu mai tien la superstitioni si fiindca d'in intemplare, annulu-nou allu appusentiloru (calind. Gregorianu) si incepe si finesce intr'o zi de Vineri, éra allu resariteniloru (Calind. Iulianu) incepe cu dñu'a sacra dieului Marte, se prognostica mari calamitati a fara de celle finanziarie ereditate a rellei chivernisele d'in anni crecuti, cu una sara de la 1875. Cu aceea se fia nefericitu. Augurii au siinceputu a suffla buccinulu resbellului. Diuariile cele mai accreditatea ca „Times” „Journal de St. Petersb.”, „Le Nord” si „Agence Havas” allarmara Europa cu faime de resbelu si a nume ca Turci a se inarmeza, dar ore in contr'a cui? si pentru ce? In contr'a Romaniei si a Serbiei, cari amenintia pacea Europei si assistintia Turciei prin tractatulu defensiv si offensiv ce se pretinde ca ar fi inchiatu intre sine si ca numai pretestul se cerca spre a se pune in lucrare acestu tractatul secretu. — Preliminariile resbellului s'ar fi si arretatu in scupsin'a serbesca, de si lucrulu s'au cam pripitul, dar quod differtur non au fertur.

Organele officiose alle guvernului, ostrungurescu se grabira a intempin'a aceste faime allarmatoria prin alta faima totu atat de allarmatorie, amenintandu antaiu ca ostirile poternicei Ostrungurie ar occupa numai decatua vecinulu territoriu allu amice Romania indata ce asta ar face causa communia cu Serbia, si ca acesta resoluta intentione s'ar fi notificat la Buccuresti, — assecurandu mai apoi — a buna sama dupa inspiratiune mai inalta, — ca assemene notificatiune nu s'ar fi facutu, lipsindu temeiu, de ora ce faim'a de resbelu nu este adeverata, va se dica pacea lumiei nu este amenintata, celu pucinu deocamdata. — Cu tote desmintirile officiose omenii sunt cam ingrigiti, ca-ci materialulu apprenditiosu se gramadesce de multu si esplosiunea pote se urmeze in totu minutulu si pote mai nainte decatua se pota mirosi officiosele ostrunguresci, pururea informate cam tardiu. — Cestiunea Zwornicului, macellulu turcomuntene-

grinu de la Podgoriti'a, cestiunea conventiunilor comerciale sunt totu atate bune preteste pentru cei ce ar voii se se incaiere poporele Orientalului, firesce cu invoirea si la sumutiarea unorua d'intre marile poteri, mai de a popa interessate a pescui in apele turburate de d'insel. De aceste ne temem, éra nu de bietulu Turcu, care este bunu buccurosu a sta pre pace si neci ca poate incepe resbellu pentru ca mai nainte de tote si preste tote „n'are parale” si fara nervus rerum nu se poate face resbellu.

Ungaria si Transilvania agitatiunile electorale sunt in plina curgere, d'in unele locuri in secuime se si facu plansori in contr'a unoru deputati secui, cari in locu d'a assiste la lucraurile camerei, pregatescu de pre acumi campania electorale la vetrele strabune.

Camer'a Ungariei dupa lungele feerie tiene abia cate o siedintia scurta, par ca se pregatesce pentru desbaterile bugetarie, cari au se fia forte animate dupa semnele ce se arreta. Se crede ca in siedint'a de Jou discussiunea se va incepe prin espunerea ministrului de fin. Col. Ghyczy, dupa care in dñu'a prima va vorbi Col. Tisza, in a dou'a br. Paulu Sennyey si in a trei-a contele Lónyay. Ministrulu presedinte Bittó va espune politic'a guvernului nu intr'unu cuventu de programma, nici prealabilu, ci conformu detaiurilor dis-

cessiunei.

Ministrulu de comerciu G. Bartal, care de candu este ministru, n'au luatu parte la vre o desbatere mai mare parlamentaria, inca si-va desvoltá facultatile sale oratorie. Va se dica, momintele interesante nu voru lipsi, numai de ar fi si vre unu sporiu bunu pentru tierra, dar la bine se nu ne asceptamu, ci se ne temem de mai reu, ca binele s'au dusse de la noi.

Incepemu annulu uou cu relle auspiciose, dar se speramu in Ddieu, care in cursu de atate secole mai grelle ne au protestu. Se luptam cu perseveranta adducandu-ne aminte de diss'a strabunilor nostri Dii laboribus arduis omnia vendunt. — Natiunei nostre dorim prosperare, Cetitoriloru nostri fericire si incolumitate in acestu anu nou!

Foi'a officiale publica ordinatiunea ministrului de justitia, prin care se statoreses numerul, resedintele si cercurile camereloru advocatilor. Se infintieza 27 de camere a advocatilor, alle caror resedintie le ineframu aici. Adausulu din parentese contine numirile tribunalelor regesci, pre allu caroru territoriu se estinde camer'a advocatilor:

1. Aradu (Aradu, B.-Giul'a, Bórosine si Bai'a de Crisiu); 2. Botosa-Garmath (Botosa-Gyarmath si Ipolytarnu-t'a (Bud'a, Strigonu, Caloz, Tarnu si dist.); 3. Debretinu (Debreczin, Hajdu-Boszörömeny, Karcag si Nyiregyháza); 5. Agri'a (Agri'a, Gyöngyös si Jászberény); 6. Eperiesiu (Alsó-Kubin, Eperiesiu, Liptó-Sz.-Miklós si Leutschau); 7. Cinci-besericse (Cincibesericse si Szegszárd); 8. Oradea-Mare (Beiusiu, Oradea-Mare, Simleulu Silvaniei si Zelau); 9. Sabiu (Sabiu, Mediasiu si Sedisor'a); 10. Alb'a-Juli'a (Abrudu, Diva, Alb'a-Juli'a, Hatiegua si Aiudu); 11. Casiov'a (Homonna, Casiov'a, S.-A-Ujhegy si Torna); 12. Kecskemét (Kecskemét si Solnocu); 13. Clusiu (Desiu, Clusiu, Gher'l'a si Turd'a); 14. Brasovu (Brasovu, Fagarasiu, K.-Vásárhely si Sepesi-Sz. György); 15. Sigetulu Marmathei (Beregezász, Hust, Sigetu, Seleusiu mare si Ungvár); 16. Tergulu Muresiului (Bistritia, Csik-Szereda, Gyergyó-Sz.-Miklós, Tergulu Muresiului, Nasaudu si Székely-Udvarhely); 17. Miscolciu (Miscolci si Rimaszombat); 18. Neoseliu (Neoseliu, Schemnitz, Thurbeck-Sz.-Márton si Silein); 19. Siopronu (Siopronu, Sabaria si St. Gotthard); 20. Posionu (Aranyos Maroth, Tirnavi'a, Neutra, Posionu, Sánitz si Trencinu); 21. Jaurinu (Jaurinu (Arrabon'a), Comaromiu, M.-Ovár si Pápa); 22. Alb'a regale (Alb'a regale si Vesprimu); 23. Satmariu-Németi (Bai'a-mare, Carru mari si Satmariu-Németi); 24. Segedinu (Hódmező-Vásárhely, Macău, Chichind'a si Segedinu); 25. Timisior'a (Beseric'a alba, Caransebesiu, Lugosi, Besareculu mare, Oravita, Panciova, Timisior'a si Versietiu); 26. Teresiopolu (Bai'a, Teresiopolu, Neoplant'a si Zombor); 27. Zala-Egerszeg (Ciacaturnu, Kaposvár, Kanizsa-Mare si Zala-Egerszeg).

Vienn'a, in diu'a de annulu nou 1875.

(d.) Cu inceputulu veacului allu XV. s'a finit uera intunerecului. Spiratulu timpului de una parte si trebuinziele omului de alta parte, acesti fa-

Pretiula de Prenumeratine:
Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 5 " "
Pre anul întregu 10 " "

Pentru Romania:
Pre an. întregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 " = 16 " "
Pre 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linie, si 30 cr. taxa timbrului pentru fiecare publicatiune separata. In locul deschis 20 cr. de linie.
Unu exempliaru costa 10 cr.

racteristica poporului, cari aspireaza se intre in cerculu celor civilizate.

Una scurta privire in vieti a mai noua a poporului romanu nu arreta, catu de pucina energica amu desvoltat noi in tote directiunile de la annulu inviare nostre. In locu se pasiesca cei chiamati mana in mana, si se promoveze buna-starea spirituala si materiala a poporului romanu, astfel ca la noi au jocatu rol principal interesul si ambitiunea personala; de aici apoi s'a escatu discordia, acesteia i-s'a associat apoi confessionalismul si la fine apoi cosmopolitanismul — totu atat-a factori periculosi pentru existenta poporului. Onore exceptiunilor, cari au mai pusu man'a prc cate ceva, de alle caror suflete nu s'au spariatu ideile celle maretie! Acestei pucini la numeru au mai sustinutu vieti a poporului romanu; acestor-a trebuie se le multumim, ca nu suntemu asta-di morti in tote directiunile.

Ne astfel in or'a a unspre diecea, si de nu vomu precepe spiritulu tim-pului si trebuintele nostre, nu avemu neci unu dreptu se ne plangemu, deca sortea nostra si a urmatorilor nostri va deveni si mai miserabila. Avemu scola destullu de buna; trecutul ne inveria, ca numai discordia ne-a addussu la stadiul presentu. Una mana de omeni, fora neci una sympathia pre facia pamentului si ride in pumni de noi, ma! si-bate in fine chiaru jocu de portarea nostra nematura, era noi stam si dama din umeri. Unulu din cei chiamati dice: „apoi ce se facu? eu nu potiu, ca altintrea me prepedescu dim-preuna cu tota famili'a;“ altulu totu din cei chiamati era-si es-lama: „cellu-a nu vre se lucreze dupa cumu dico eu, faca dar' cumu i-place, eu voliu face assemenea;“ dar' neci unulu nu cugeta, ca mane poimane va se re'ntorne pamantului tributulu seu, si urmatorii sei voru ave se culega dupa faptele sallenumai plansu si crisanire de dinti.

Amu mai poté dice multe, dar' ne abtienem pana la alta occ Asta-di la inceputul annului 18 trebuintele natiunei romane, adr din anima curata catra totu rom nu sfatul, ci opinionea nostra speciala, ca unulu fia carele se considera stadiul in carele ne astfel: se considera, ca traimu in veacul XIX, a carui arma e scientia, energica si faptia. Si unulu si altulu se traga velulu uitarei peste trecutu, se dea toti man'a si astu-feliu, sacrificandu unulu pentru altulu, se se appuce defapte, se deslege nodulu gordeanu, in a carui facia sta asta-di natiunea nostra. „Iliacos intra muros peccatur et extra.“ Mai pucina ambitiune personala si mai multa abnegare de sine; acesta e mediul prin carele vomu scapa si de Scylla si de Caribde. Atunci fia carele se va bucurata de successu, fia carele va fi binecuvantata de poporul innocent, carele accepta cu gura cascata de la carturarii sei se audia ver unu sfatu bunu.

Fia dara, ca aceste cuvinte se afle resunetu in totu sufletul romanesc! Fia, ca annulu acestua se-lu inauguruam cu un'a din cele mai nobile insusiri a unui poporu civilisatu! Atunci potem fii securi, ca la finea annului nu vomu fii siliti se eschiamam cu imp-ratorele romanu: „amici! Diem perdid!“

Cuventarea Pr. Santei Salle Archiepiscopului si Metropolitului Mironu Romanu tie-nuta Dumineca in 15/27 Dec. 1874 cu occasiunea installarei.

Maritul Congressu! Prestimiloru Domni! Iubitoru frati si fi sufletesci!

Nepetruse remanu de mintea omenescă satururile eterne, cari indrepta sortea omeniei. Neprevideute sunt caile, cari provindintia le-a desemnat particularilor pentru a contribui la scopurile comune ale societati omenesci. Necunoscuta remanu in mare parte legaturele providentiali, cari

facu, ca diferitele intemplieri din vieti a poporului se formeze unu intregu istoric.

Acestea adeveruri stau inaintea ochilor suflului meu in momentul acestu-a, candu chiamatu la postulu cellu mai inaltu, la sarcina cea mai grea in provinci'a noastră metropolitană, — cau imprejur si me intreb: cum de eu, cellu micu intre fratii mei; eu, carele in semtiu neajunselor melle amu preferit totude-un'a liniștea vietii retrasse, cum de eu, care inca nu e annulu de candu in acesta santa catedrala amu primitu darulu archiepiscopu, dupa unu servitul asiatic de scurtu intre imprejurari atat de grelle ca celle alle nostre de asta-di, eu asiatic marginite poteri me vediu assiediatu acolo, de unde beserică nostra natiunale e totu dreptul accepta cea mai fructifera lucrare pentru binele comunu?

Si eu totu acestea me insuflesca viu'a credinta: ca D. dieulu parintiloru nostri, carele a lassatu se tréca atate valuri grelle preste sant'a nostra beserică, ni-a rezervatunoue si posteritatii bucuria mantuirei bucuria reinviarei, bucuria adeveratei prosperari, ca D. dieulu mantuirei nostre va da taria si potere vaselor alesse spre propagarea adeverului.

Acesta credinta a mea prinde radacina si mai afunde, deca reprisescu la desvolarea trebiloru nostre besericesci mai alessu, de atunci, decandu beserică nostra dosrobita a primitu in frunta sa pre nouitatul mare archiereu Andreiu odiniora baronu de Siagun'a, carele ni-a essoperatu autonomia besericescă, ni a arretat de sub ruine fundamentul primu allu edificiului besericescu, ni a pusu pre acelui-a primordiele vietiei nostre constitutiunali de asta-di.

Cu pietate in peptu-mi catra memori'a acestui fericitu predecessoru allu meu: cu viu'a icona a faptelor lui maretie in sufletul meu, cu incredere in succursulu maritului congressu si allu ratiani alle nostre beserică, si eu fier pe ranta in ajutoriul d-

Salle, 8 Decembrie

Ecca dara me punu in securitate si stiu ca episcopu allu Transilvaniei si metropolitul allu romanilor ortodossi din Ungaria si Transilvania; me punu cu firm'a resolutiune de a pastori beserică lui Christosu in sensulu evangeliei si allu canoneloru besericesci, a face si a intreprinde tote cate numai se potu implini de la marginile melle facultati spre binele archidiocesei melle si allu intregei provincie metropolitane; era deosebi; spre a desvoltá institutiunile nostre besericesci pre bas'a statutului nostru organicu in sensulu cellu mai liberalu, ce-lu permitu institutiunile cardinali alle besericiei ecumenice.

Din seau-nul acestu-a archiepiscopescu metropolitanu mi-vou radica cuventulu spre a tiené si a intari pre poporul nostru in credinta neclatita si omagiala supunere catra M. Sa prea gratiosulu nostru monarchu si catra prea inalt'a casa domnitoria, sciindu forte bine: ca autonomia si institutiunile liberali alle bisericiei nostre, pacea din la intru correlatiunile, bune cu alte confessiuni si tota bunastarea catre o avemu, dupa D. dieu mai multu avemu de a le multieni ingrijirilor parintesci alle M. Sale.

De aici voiu predică cuvintele evangeliici, dupa care totu sufletulu e detorii a se supune stapanirei, ca-ci stapanirea este de la D. dieu data si cellu ce se oppune ei, lui D. dieu se oppune. Pre temeiul acestu-a dara, fara a prejudeca libertatiloru, ce ni le assecura legile tierrei, voiu indemnă tutu de la credintiosii de sub archipastoria mea la reverintia si loialitate facia cu inaltul Regimu allu M. Salle si la supunere facia de legile ce le avemu in vigore.

Legaturele, in cari suntem de o parte cu correlegiunarii si alte natiunalitati, era de alta partea cu connatiunali de alte besericie, ca unele legature de spiritu si de sange, mi-voru fi de apurarea celle mai pretinuite, si pentru sustinerea loru precum si pentru infratierea toturor natiunalitatilor si a religiunilor din patria pre bas'a ega-

litatei de drepturi voiu portă colle mai efficaci ingrijiri.

Intra desvoltarea trebiloru nostre interne besericesci dorescu mai alessu a luă mesure in intellegere cu ceilalti factori competenti, ca religiositatea si moralitatea se se inadecineze catu de afundu in poporul nostru si spre acestu scopu se se promoveze cultur'a poporului prin scole bune si invetatori buni confesionali, era clerulu parochialu si cellu monachalu se se radice la inaltmea missiunei sale, procurandu-i-se atat ucalificatiunea catu si subsistint'a cu viintiosa, assemenea me semtiu chiamatu a suleva si alto trebi besericesci, a caror regulare si pendinte seu inca nu e pusa la calle.

Attinse pre scurtu, aceste sunt agan-dele, aceste sunt sarcinile, ce le primescu deodata cu demnitatea de archiepiscopu si metropolitu. Dece prin concursulu maritului congressu s allu celorulalte organe besericesci mi va succede a realiză catu de catu dorintele ce le amu facia cu acestea sarcine, deca voiu vede inforindu sant'a nostra beserică, deca voiu esperi, ca in sinulu besericiei nostre natiunali domnesce iubirea crestinesca si fratieta, deca voiu semti: ca spiritulu cellu inaltu allu fericitului meu predecesor Andreiu este si remane cu noi: atunci mangaiarea mea sufleteasca va fi deplina; atunci gratitudinea mea pentru onorific'a incredere a Maritului Congressu va fi expresa in fapto; atunci dupa ostenelele chiamarei melle me voiu poté rogă lui D. dieu cu cuvintele betranului Simeonu: Acum dimitt pre sierbulou D. dieu dupa cuventulu teu in pace, ca vediura ochii mei salutea ta, carea ai tramisu-o inaintea faciei toturor poporilor, lumina spre descooperirea gintiloru, si marire poporului teu romanu.

Era acum terminandu congressulu electoralu, in care amu intratu sunt asta-di doue lune, se ne apropiam cu sacrificiile nostre de multiamita la altiul Domnului!

O correspundinta din Rusciucu a „Orientulu Latinu“ arreta cum pana guvernul român nu voiesce a ne respecta drepturile ce avemu: este vorba de reciprocitatea representatiunii intre aceste doue tierre. Ecca ce scrie correspundinta:

„Suntu aproape patru lune, de candu guvernul ottomanu decide a se crea pre fiecare schela seu orasul tiermureanu allu Dunarii catre o agentia comerciala — sub form'a unei agentie consulare. — Titularii se si designara si plecaru pentru destinatiiua loru. Déra, dupa cate se pare, Inalt'a Porta nu creditusse de detoria a incognitiua prealabilu despre acésta pre guvernul romanu, astfelu ca de indata ce cabinetul din Bucuresti astfel ca officialii turci functionau afara din territoriul turcesc, fara autorisatiunea sa, dede ordinu autoritatiloru tiermurene d'a nu le recunoscce nici o atributiune de a functiona si d'a nu le permite nici unu amestecu intru nemicu. Atunci numai, si dupa mesu'a luata de autoritatiale romane, Sublim'a Porta se decide a da incunosciintare la Bucuresti de decisiunea luata. Cabinetul din Bucuresti a profitat de acestu incidentu pentru a pune reciprocitatea ca conditiune a acceptatiunei sall, adepă dreptulu pentru din-sulu d'a crea la rondulu seu totu assemene agentie in Turci'a.

Cestiunea stă aci: Pórt'a esita, se pare, a da unu respunsu categoricu. In tota asta affacere, dupa cum se vede, Pórt'a e batuta si officialii susfueru consecintiele, din caus'a speselor de dislocare, de locuinta, etc. De cateva septembrie ii vedem preambulante prin Rusciucu plangandu-se catra cei cari voiesc se-i asculte. Spuneti deca assemenei lucruri nu se intempla de catu guvernului turcesc. Trecu sub tacere caracterul, instructiunea etc., alle totoru acestor deregulatori turci tramsisi pre cellu-altu tiermu allu Dunarei....

Daniel Effendi, directorulu generalu allu toturor acestor agentie ottomane in Romania, a sositu aci in Rusciucu. Scopul este, se dice, d'a se intellege cu guvern-

ulu generale allu acestui vilaiet spre a ajunge la o solutiune.

Totu „Mesager“ intr'unu altu articlu despre Turci'a se exprime astfelu despre cestiunea tractatelor de comerciu:

... Tractatele de comerciu nu facu d'atru incarcature Divanului. Nu se stie ce decisiune se se ies, si casulu e in adevert din cele mai complicate pentru Pórt'a, cari a avutu inteleptiunea de a-lu prevedea. In generalu se atribue Romania intentiunea de a respinge unu firmanu eventualu, cari ar veni se recunoscă tractatele inainte se dupa inchiaarea loru, ceea ce ne face sa dama pucina c editia cuprinsului decese care ni vine din Constantinopole, si după care, Engleter'a ar fi facutu demarsie se riște pre langa guvernulu otomanu spre a-lu decide se deee oficialmente Principatelor dreptulu de a inchia tractate.

(„Press'a.“)

Noulu dñuariu „Közérdek“ organu — precum se dice — allu Drui An-drassy, annuncia „ca in timpul d'urma affacerea conventiunei comerciale si de vama cu Romani'a ar fi luat una directiune, cu care probabilitate Port'a ottomana are se fia deplinu multumita.“ Va se dica s'au intorsu frun-dia pre apa, ca-ci dice acelui dñuariu, „guvernul Romaniei face astfelu de propusetiuni, catu affacerea chiaru numai si d'in acesta causa nu poate esser d'in stadiul conversatiunei (pourparler). La acesta se mai adauge ca inca petinat'a oppositiune a guvernului turcescu insula ingrijiri, prin urmare, tote la olalta considerate, realizarea conventiunei au devenit problematica.“

Face onore omenilor de statu a Romaniei ca nu se lassa a si sedussi pri aspectele specioase ale unei neluciri de fata morgana.

Brasovu in 11. Ianuariu 1875. st. n.

Domnule Redactoru! Te rogu se mi deschidi pucinu colonele pretiuitul românesc, ca se-mi dau si eu parerea particulara cu privire la appellul clubului membrilor romani d'in comitetul comitatului Cosiognei, publicat si in dñuariul Dtnale.

Pana acum'a in cestiune s'a sprijinutu „Orientulu Latinu“ si „Gazeta Trans.“ In fondu sumu si eu de accordus cu conferint'a propusa d'in partea frantiloru nostri d'in Clusiu, — in forma inse nu me potu uni, nece cu Clusienii nece cu parerea desvoltata in Nr. 77c „Orient. Latinu“; cu atat uai pucinu cu cellea propuse de „Gazeta Transilvaniei“ in Articululu seu de fondu apparat in Nr. 95. — 1874.

Si ecca pentru ce nu.

Clusienii pentru conchiamarea unei conferintie la Alba-Jul'a, spre statorirea tienutei Romanilor facia cu prossimele allegeri dielai. Conferint'a acésta are dñuara, de a fi o adunare pre consultativa electorale. Obiectulu de pertractare deci, nu potu fi altulu, decat ual desbaterea asupr'a tienutei ce au de a observa acei romani transilvani, cari inca sunt invitati prin dispusetiunile nouei legi electorale a corpului legislativu din Pest'a, a tramatte deputati pre trei anni venitori in parlamentulu Pestanu, si a partecepa la legislatiunea ungara. Scopul conferintei apoi inca nu potu fi altulu, decat ual acelui-a ca alegatorii romani, se-si statorescu uuu modu de procedere, facia cu alegorile din cestiune, solidariu, — se-si faca cum ai dice, — o programma electorală comună, uniforma si romanescă.

Intrég'a cestiune atinge astfelu directu numai pre cei indreptatfti la allegere, era pre natiunea romana numai intru atat'a, catu pota asteptă cu drept de la romani cei invitati de a participa la allegerile pentru diet'a din Pest'a, era prin deputati alessi, si la legislatiunea pestana, — ca decisiunile si actiunile loru, ca romani se-si le conforme, principialor politice prin natiu-

nea romana in adunantia celor 40,000 statorite, si prin acte ulterioare de repetite ori confirmate. De unde apoi dupa pararea mea, natiunea ca atare, are de a privi affacerea intréga numai ca o affacere speciale a celor invitati la alegeri si are, la timpul său, de a-si exprima numai verdictulu asupr'a allegatorilor romani, deca acei-a totuodata si ca membrii ai natiunei romane, conformatii-si-au actiunile loru programmei statorite si principielor natiunali statorite? seu ba? A recunoscere in urma faptelelor si de natiunali, său nu!

Din aceste premissse apoi de sine urmează, cumca parerea „Orient. Latinu“ in cestiune se intrunesca o adunare poporale natiunale, si se decida asupr'a cestiunii prin plebiscitu formalu nu o potu partină. Nu, nece pentru acea, ca-ci cestiunea in principiu este de multu decisa prin plebiscitu si nu astiua astă nece de consultu, nece de corectu, d'in incidentulu alegerilor pentru diet'a d'in Pest'a, de a suscepe, si pote si periclită cestiuni natiunali, cari in fondu sunt statorite.

Apoi de alta parte, dupa cumu romanii cei invetitati de a alege allegati pentru diet'a din Pest'a, nu representa natiunea, astfelu, credu eu, nu au dreptul nece romanii nechiamati de a participa la alegeri, de a concurge cu voturile loru la statorirea prograamei electorale a acellorui. La invitatiunea de a respunde invitatului — primesc-o, său o respinge?

Pre candu astfelu, bas'a conferintei in form'a propusa de „Orientulu Latinu“ o astiua de prea vasta, astiua de alta parte pre cea propusa de clubulu din Clusiu, de prea restrinsa, si eu sumu le accordu cu „Orientulu Latinu“ cum ca: membrii representantielor municipali, nu representa pre alegatorii romani, cu atâtua mai pucinu romaninea respectivului cercu. Singuru motivul, ca la alegerea loru au concursu si indidi de alta natiunalitate, ajunge de dovedita. Deci conferint'a projectata trebuie din astfelu de elemente compusa, despre cari se se pota cu dreptu affirmă, cumca representa totalitatea acelora din cari s'a compusu.

Parerea mea ar' fi, ca alegatorii romani, din fia-care cercu de alegere se tienea o conferintia locale prealabile si se discuta cestiunea tienutei facia cu alegerile venitorie pentru diet'a pestana, mai antăiu intre sine, — apoi se-si aléga doi allegati pentru conferint'a comună, caroru-a resultatulu discussiunei va ave se li servescă numai de informatiune. Cu occasiunea acestei conferintie se-si instituiesca si unu comitetu de actiune, carui allegatii, intorcandu-se de la conferint'a generale, se-i comunică decisiunile acestei-a si acellu-a se le essecuteze in cerculu respectiv electoralu.

Éra conferint'a generale se o conchiamă insu-si clubulu romanu din Clusiu, carele a datu si laudaver'a inițiativa. Acestu clubu, apretiandu parele in cestiune apparute in diuaristica i celle ce si le va castigă de la particuri pre callea correspundentielor, se onhăjame astă conferint'a generale, tatorindu diu'a si loculu, precum se statoresca si modulu tramiterei allegatoror la aceea, apoi se se ingrigescă, se recuire din timpuriu căte unu baratu destoinicu din fia care cercu electoralu, pentru tienerea de timpuriu a conferintelor speciale. Eu credu, ca pre allea acest'a conferint'a electorale propata se va poté intruni si va fi in care se adduca si concluse ducatorie la scopu.

Că cei ce voru participa la conferint'a generale se mai adduca cu sine si atate statistice, d'in cari se se pota juca, ca ore novell'a electorale pestana se mai favorable pentru romani, ca gile d'in 1848? ori ba? dupa cum proune acest'a „Gazett'a Trans“, eu astu fi foră de nece unu scopu. Noi scim, ca ambele legi nu sunt de alle nostre. Si ore trebuesc se scim mai multu?

Assemene nu precep, cum adduce in legatura, cu acăsta afacere „Gazeta“ pre comitetulu permanentu din 1861. Acelu-a de multu si-a mancatu cogiele. Cu atâtua mai pucinu pricepu si potu sprigini teori'a, „Gazetei“ despre deschiderea callei fratilor nostri din Ungaria, de a veni si a se amestecă si in causele nostre Transilvane.

Noi i iubim pre ei, ca pre frati de sange. Remana inse dinsii e casa. Noi nu voim se ne amestecăm in affacerile loru, — lasse-ne si pre noi, ca trebile nostre speciali transilvane, se ni-le ispravim noii de noi. Alte legi suntu pre la ei, si altele pre la noi.

Deci eu sum de parere, ca la conferint'a projectata prin clubulu romanu din Clusiu se iee parte, numai romani ardeleni, chiamati de a alege allegati pentru parlamentulu magiaru din Budapest'a. Éra ungureni se fia vediuti buccurosu, ca ospeti.

Unu alegatoriu brasioveanu.

Vienn'a 14/2 Ian. 1875.

On. Dle Redactoru!

(dr.) De si sum siguru, ca altii se voru fi grabiti a Ve descrie festivitatea, arrangiata de junimea nostra de aici in preser'a annului nou, totu-si nu me potiu retiené, de a Vi comunica si eu specialu căte-va notitie.

Dupa cătu sum eu informatu, societatea „Romani'a juna“ nece odata nu a avutu unu numeru atâtua de frumosu de membri, ca in annulu acestu-a. Vi-e cunoscutu prea bine, ce missiune santa si-a prefisptu acesta junime brava, adeca progressulu in ramii facultativi. Dupa poteri nece ca au intardiatu, ci poruri'a au collucratu pentru ca se inaltie numele de romanu. Deci cu bucuria Vi-annunciu ca festivitatea annului nou e unu documentu, despre vointi'a cea firma a tenerime de a produce natiunei in genere multiumire, éra specialu parintilor mangaiare sufleteșca. Am auditu si din una parte si din alt'a lamentari, ca venitoriul natiunei romane e tristu, dar eu Ve assecurezu de contrariulu, precantu timpu avemu in strainetate atari surceli, cari odata devenindu copii voru sci infrunta si tempestele celle mai furibunde. Detorintia natiunei e, se sustenia d'in tote poterile intreprinderea acestei junimi, ca dins'a se se pota perfectiona cătu de bine si astu-felu venindu in patria se tienia susu si tare flammur'a ginte romanesci.

Programm'a cea abundanta si forte interessa, carea d'in nefericire nu o am la mana, s'a inceputu in data dupa 8 ore si a durat pana la mediulu noptii. Vrendu se me facu si criticulu festivitatii, astiua peccatu deca nu m'asius oprí cu laude speciali la fia care punctu. Abstragandu de la ambele cuartete, care facura multa onore junilor diletanti trebuie se marturisescu sinceru ca dlu Dr de medecina Hosanu a seceratu laude generali. Vocea dsalle ar' face onore chiaru si celloru mai bune teatre; peccatu forte mare au scoolele nostre secondarie din patria, ca asiā pucinu se grigescu de cultivarea junilor in musica de ora-ce acesti baieti ar' poté deviné candu-va admirati nu numai in cercuri atâtua de mice, fora si in altele mai estinse, má si in faci'a lumei intrege.

In recursulu festivitatii s'au tienutu mai multe toasturi asiā pentru M. Sa imper. Austriei, pentru domitoriu Romanilor, pentru intelligint'a romana in genere pentru prelatii bisericesci in specie, pentru sessulu frumosu si pentru toti ospetii adunati la acea serbare. Betranulu mecenate allu natiunei nostre dlu Georgiu Hormusachi fiindu inca de facia si provocatu prin unu toastu, a luat cuventulu si a multumit societatii pentru ovatiune. In cuvintele sale bravulu romanu a revocatu junimea in memoria dillele celle grelle. ca ceste de acumu alle romanii

loru, a arretatu venitoriul nostru cellu maretui si modulu prin carele junimea pot se lu ajunga. Unirea in cugetu, unirea in simtiri, energi'a activitatea, respectulu reciprocu si creditis neclinita in venitoriul acestea leca recomandatu junimei dlu Hormusache si adausse, ca acestea voru da romanului „gori'a“ de odiniora. Ca si de unu torente electricu misicata junimea, erupse in „se traiesca“ insufletitorie; auditi pre unii dicundu, ca de multu, seau altii nece odata nu au auditu vorbindu unu romanu atâtua de sinceru si atâtua de romanesce.

Inchiaiu dle Red. dorindu ca junimea romana de aici se traiesca in cea mai buna armonia si totu de un'a se se arete ca si acumu la naltimea missiunei salie.

De langa „Scaldele ferici“ 9. Jan.

Dle Red.? Petrecandu in vecinetea acestui locu classicu ce pana in diu'a de asta-di porta numele care i l'au datu strabunii nostri „Thermae felices“ (Felix furdö) cu bucuria intellessei ca poporul d'in Cehei, cei mai bravi d'intre bravii alegatori ai DTalle d'in cerculu electoral de Ceic'a, — cari si pana acum au arretat in fapta ca vrea se traiesca ca romani si cari, — fia disu spre laud'a loru meritata, — cunoscandu-si detorintia cătra limb'a loru materna, dupa o lupta avuta cu notariul comunale, carele nu voia se lipinesca drept'a dorintia, — dicu — intregu poporul d'in Cehei in frunte cu comitetulu communal de la unulu pana la cellu d'in urma cu unanimitate decisera in siedint'a communal de la 9. Ian. a. c. ca de aci inante, in tote affacerile loru comunali, limb'a protocolaria se fia limb'a care o intellegu ei, adeca cea romana. Nu scim cum va primi aceasta decisiune a comunitatii de Cehei comitetulu municipal alu Bihariei, dupa ce notariul comunale, carele de 25 anni traiesce d'in panea castigata cu sudorea faciei Romanilor, a spusu-o verde, ca pana la forulu cellu mai inaltu civile nu va fi applecattu a se suppune acestei decisiuni addusse de membrii comitetului comunale conformu articulului de lege d'in 1868. §. 20 si 21. — Domnii romani, cari sunt membri ai comitetului municipal credemu ca si voru face detorintia in interessulu poporului, carele este si allu loru si acest'a cu atâtua mai vertosu, ca-ci acum sunt mai multi la numeru ca in periodulu espirat.

Luciu.

Domnii situatiunei au inceputu se fia arroganti pana la impertinentia, calcandu in petiere legile create de dinsii. Romanii inse cu atâtua mai vertosu se persevereze, tienendu tare la dreptulu loru si se nu ceda decatua numai fortiei brute. Bravii Ceheiani se nu se lasse, déca comitetulu municipal va respinge decisiunea loru, calcandu legea, atunci ei se appelleze la ministeriu si se petitiuneze la camera, ca-ci este impossibile ca dreptulu loru se nu fia recunoscutu, era deca totu-si sil'a ar prevalé, atunci voru avé cellu pucinu satisfaciunea d'a poté infera pro impilatori cu flagrante calcare de lege. — Intemplanandu-se ca comitetulu municipal alu Bihariei se casseze decisiunea comitetului comunale de Cehei, acestu-a, appellandu numai decatua, se incunoscintieze pre deputatulu cercului, care si-va face detorintia atâtua la ministru, cătu si in camera; despre acest'a alegatori sei potu fi siguri.

Din Comitatulu Solnoci-interiore.

De sub Ciceu a 3 dì de Nascerea D. 1874.

„Fratum contentiones et iras sunt acerbissimae, et qui se nimium amant, hi se nimium oderunt.“ Arist. I. 7. Polit. 7.

De-si Onor. publicu cetitoriu pot se va mira că ocupamasi asiā desu colonelele diurnaleloru nostre ca cuventulu „fratietate“ totu-si indemnata de intellessulu sentintiei premisse — déca Onor. Redactiune va bine

voi a-mi primi pucinele siro, voi arretă si din acestea parti odata fratietatea care o striga Magiarii in gur'a larga. Cine au cefitu diurnalele nostre, si cine au amblatu pucinu prin patri'a nostra, pot se va mira că cum potu fi magiarii nesce omeni asiā de buni in cătu dloru nu voiescu alta decatua „fratietate“. — Magiariloru li-place mai tare a portă acestu cuventu frumosu prin gura, — de cătu copilului cellui micu titi'a Mamei Salle, — si in adeveru, ore ce suna mai frumosu in urechi'a omului de cătu cuventulu „fratietate“, — ce batu mai cu petrundere la cărd'a animei omiscesi de cătu sunetul acestu-a „frate“. Se vedem dar' ce e fratietatea, si ce insenma a fi unulu cu altulu frate; si apoi fiindca Magiarii nu inceta a strigă „Fratietate“ se vedem cum o aplică Dloru si din ce motivu voiescu se fia cu noi frati.

Quintilianus (321) despre fratietate dice: „Quid est aliud fraternitas quam divisus spiritus.“ Era Nigidu la G. (l. 12 c. 13 dice: „frater est quasi fere alter.“ Cato intrebatu că ce aru fi „frate“ raspunde: „alter ego.“ — Noi scim cu St. scripture dupa S. Ieronimu, că unu omu poto fi frate cu altulu său dupa natura, carii adeca se nascu din aceea-si parinti, său dupa gente, carii adeca sunt de aceea-si gente, dupa cum se numesc pre sine S. Pavelu (la Rom. 9. 1.) frate cu Judeii: său in intellesu si mai largu dupa cunatia, precum au avutu Christos frati pre unii d'in Apostoli, său in urma dupa affectu, ca adeca crestinii se se iubesc unii pre altii cu iubire imprumutatu, pontrucă acăst'a e iubirea fratiesca. Déca acum Magiarii ne numescu pre noi frati, se vedem in ce modu intellegu Dloru fratietatea. — Dupa natura, — deca nu ne vomu reintorce chiaru la Adamu, nu potu se fia cu noi frati chiaru asiā de pucinu potu se ne numesc frati, dupa gente pentrucă altu ce-va e Romulu, său Quirinu, si altce-va Arpadu. si fiindca nesci dupa cunatia nu potem fi frati cu Dloru, ergo cu dreptu lui numai in intellessulu cellu mai din urma desfasiuratu potu se ne numesc de atari.

Amu poté fi totu-si frati cu Dloru si dupa natura, inse numai intru cătu suntemu fi unei si acellei-a-si patrie comune a Transilvaniei, său se nu me smintescu a „Marclui regatu Ungariei.“ No dara fia, dupa cum va fi, — noi dupa natura romanului nu voiu asiā desu a amenti acestu cuventu de „fratietate“ „frate“ pentru că ni place mai tare a-lu avé in anima, decatua in gura, numai totu-si i rogămu, că déca ne numescu si voiescu se fia cu noi frati se nu se silésca, — si ni-aru paré forte bine de acăst'a, — că se dicem orecandu (eu J. 30. 29.) „frater fui draconum et socius struthionum.“

Deci dara fratilor Magiarii déca ne numiti pre noi frati, sciti Dvostra ce e detoriu fratre cătra frate.

Ecca dupa parerea mea, cam cu acestea, din celle mai multe: a-lu iubì pre altulu pre care-lu numesci frate, a-nu-i face nedreptate, a-nu-i rapă partea d'in ce i-să cuvinte de la parinti, a-trai cu d'insulu in pace, a-nu-lu arruncă de pre vîtr'a stramosiesca, la care fia care are dreptu egale, a-lu lassă că unde are dreptu, său l'indreptatiesce ore care-va lege de intratu, se intre, si de vorbitu se vorbescă — si in urma, retacandu alte multe drepturi reciproce, déca ai legatu cu ellu ce-va legatura, pactu, său invoie aseea se o tieni santa si nevetemata etc. Si ore pre bas'a acestorui principie de drepturi, — că totu atătea massime a vietiei si precepte divine si umane — ati lucrat — candu in 21. a lunei Decembrie, in Congregatiunea Comitatulense d'in acestu Comitat cu constituirea comitetului pentru affacerea allegatorilor dietali — d'intre 114.000 locuitori, 92.000 facu romanii, cu 2/3 parti de possessiune a pamentului — intre 16 membri ati alesu n umai „trei“ dintre „frati“ ce i numiti romanii, — si pre candu ati reieptatu acumu in allu 2-a anu inca, recursulu subscripsului proptiu cu documentu authentic de la perceptoratulu reg. — si nu ati volit u a-lu primi intre membri viriliisti cu tote că s'a dovedit pre deplinu că anu uatim platescă dare directa 84 fl 15 1/2 cr. v. a. ceca ce neci trebue a se compută in duplu ce plane atunci-a loviă summ'a de 198 fl. v. c., — l'ati respinsu dicu sub pretestul că era-si tardi si au susternutu, — *

si ve intrebu, cum de ati primitu casulu de precedentia a lui Victoru Cornisui, remasu si ellu cu recursulu de la Comitetulu legitimatoriu — nu cum-va pentruca acestu-a porta titlud e Grof? in un'a si aceea-si sesiune a unui-a l'ati primitu, a altui-a l'ati re-spinsu. Abstragandu de la altele — asi si de la reinnoirea membrilor Comitetului Comitatense, prin allegere in loculu cellorui esseti prin sortitura, unde v'ati imbulditu, si ingrigit u ca in loculu membrilor romani, cu pucina exceptiune, era v'ati facutu a fi alessi... tote aceste dico si altele — despre cari de alta data, dupace mi-voiu mai reveni in ori, dupa multele plage fatale, si grellele lovitute a sortii, si injurie, ce par' ca au conjurat de unu tempu asupr'a capului meu — ore mai pucinu insenmediu ca cum na-ati fi impinsu de pre ve'tra pa-rintiesca? ca ce insenma altu ce-va adunarile Comitatense, ca adunati pre langa o mésa, fratiesce se ne sfatuim asupr'a vetrei patriei, — si s'oteara bietului poporu si progressarei

D'in tote aceste, si altele multe evidente se simte dar' lips'a de a adopera a ne formá in cluburi de partita nationala, si asiá numai eu fratiesca] resalutare inbracismu si ideea confratilor d'in Clusiu Comitatulu Cosioanei ca intru adeveru se manecamu odata de tempuriu de a ne affa tienut'a nostra politica pre viitoriu; era pana la dille mai bune se ne mangaiamu cu diss'a strabunilori „pariet patientia palmarum“ „non si nunc male, et olim sic erit!“

Ciceu-Cresturu, d. u. s.

Ioanne Papiriu Popu,
protopopu.

Articolul de lege XXXIII. din 1874. despre allegerea de deputati pentru Diet'a Ungariei, sanctionatu si promulgatu la 30. Nov. a. a.

Ca statatori sub stapanu se socotescu invetiaceii de la negotiatorie si de la mese-rie precum si servitorii in servitru privatu ori publicu.

Officialii de economia nu se socotescu a sta sub stapanu.

§. 11. Nu se bucura de dreptulu de alegere, respectivu nu potu fi primiti in listelete electorale:

1. Ostasi, cari servescu in statulu activu allu ostirei seu sunt concediatu in modu pro-visoriu, pre catu timpul tieni servitul loru activu, — marinarii (de la marin'a statului) si cei de la militie (honvedi) de acesti-a inse nu se tieni reservistii si militarii cari conformu articolului de lege 1868: XL §. 36 si artic. de lege XXXII: 1873 sunt chiamati la adunarea de controlu seu din candu in candu la esserctie cu armele.

2. Officialii de la finacie, contributiune si paditorii de vama.

3. Gindarmii, (panduri, comissari de securitate.

4. organele politiei statului, a jurisdic-tiunilor si comunelor.

§. 12. Nu potu esserce dreptulu de alegere, respectivu nu potu fi primiti in listelete electorale, de aru si avé dreptulu de alegere pre ori-care alta base, acel-a:

1. cari au fostu condamnati la inchisore pentru crima seu delictu seu pentru unu delictu de presa prevediutu in §§ 6, 7, 8, 9, 10, 11, si 12 articolulu de lege 1848: XVIII, pre tempulu pedepsei loru.

2. cari din caus'a unei crime seu delictu se affla in inchisore preventiva dictata prin sentinta judecatorésca valida.

3. cari sunt condamnati la perderea dreptului de alegere, pre totu tempulu statoritu in sentinta valida.

4. fallitii (bancrutatii) pre catu tempu concursulu nu e sistat.

5. Acei-a cari in annulu ce a premersu conscriptiunei, respectivu rectificatiunei listeletorui electorale, n'a solvitu contributiunile directe ce trebuescu platite in cerculu electoralu. Alegatorii amintiti in punctele 1, 2, 3 si 4, la dovedirea unui altu dreptu de alegere se voru trece intr'o lista speciale si potu ca se esserce in modu strordinariu dreptulu de alegere, deca voru documenta: eliberarea loru, seu sistarea concursului prin sentinta judecatoresca valida, implinirea pedepsei prin testimoniuu deregatoriei competente, espira-

rea terminului pentru perdere dreptulu loru de alegere in se prin sentinta judecatoresca originale inaintea comissionai conscrietorie, respectivu inaintea comissionai rectificatoare, seu eventualminte inaintea presiedintei lui electoralu.

§. 13. Alessu potu fi ori si cine care este alegatoriu, deca e de 24 anni, inscris in listo lista electorale si e in stare ca se respundia dispusetiunei legii prin care limba legislativei este cea maghiara.

Celu ce dupa inactivarea acestei legi este condamnatu prin sentinta judec. valida pentru omoru, predatiune, incendiu, furu, tai-nuire (de lucuri furate) falsificare de documente, inselliatiune, crida fraudulosa, jura-mentu falsu, nu se poate alege.

§. 14. Marimea summei de contributiune ce se recere spre legitimarea dreptului de alegere e de a se dovedi prin carticie de contributiune, de la officiul de dare, seu prin estrassu din cartea principale comunale assiediata pentru dàurile directe (Tabell'a B). Possesiunea de pamentu si de case e de a se documenta la casuri de indoiala, acolo unde exista carte funduaria, prin unu estrassu din cartea funduaria, aiurea prin unu altu documentu ce dovedesc dreptul de proprietate, marimea pamentului prin estrassu din cartea funduaria de catastru seu comassatiune. Participarea la possesiunea comună seu la venitul comunu a unui comporessoratu prin unu protocollu allu comporessoratu, care a servit de base la impartirea venitului comunu.

Pre baza unei atari possesiuni nemiscatorie, care este intabulata in cuote nedeterminate pre mai multi proprietari, in cartea funduaria, e de a se considera dreptulu de alegere allu tuturor posessorilor inscrisi in cartea funduaria documentat, daca acea possesiune nemiscatorie, fia in privint'a estinderei seu venitului ei, cuprinde venitul statoritu in legea presenta ca conditiune a indreptatirei la alegere de atatea ori, cati proprietari sunt inscrisi in cartea funduaria.

Possesiunea pamentului, da, pana la reacumpararea lui posessorului acelui-a dreptulu de alegere.

§. 15. Cine pretinde acolo unde exista carte funduaria dreptulu de alegere pre baza vre-unui bunu nemiscatoriu, inse nu este inscris in cartea funduaria ca proprietariu, acelui-a va primi dreptulu de alegere, deca dovedesc:

a) cumca bunulu nemiscatoriu se afla in possesiunea sa;
b) cumca proprietatea acestui bunu nemiscatoriu i compete lui in poterea dreptului ereditariu, pre baza unui actu judecatorescu seu in urm'a unei regulari de possesiune intrevenite.

c) cumca seu e pusa in lucrare pertrac-tarea ereditaria seu deca nu, ca ereditatea, resp. actulu juridic ce tracteza de transcriere proprietatii este anuntiatu pentru a se statori competitii.

d) cumca pretinditoriulu a solvitu contributiunea ce trebuie a se platit dupa bunulu nemiscatoriu seu cumca aceea s'a solvit de catra altulu pentru ellu. Si in casulu acestui paragrafu compete dreptulu de alegere celui ce pretinde numai atunci candu perso'n'a, a carei dreptu de proprietate e inscris in cartea funduaria, pretinde dreptulu de alegere nu pre baza bunului nemiscatoriu.

§. 16. In acelle comune din confinile militari provincialisate, in cari exista comuniune de casa, deca possesiunea comuna de pamentu are marimea indicata in § 3, esserce capulu comuniunei de casa dreptulu de alegere; deca inse membrii comuniunei de casa au impartitit possesiunea loru comuna nemiscatoriu intre sine pe langa sustinerea nesului de comuniune, atunci toti acel-a possiedu dreptulu de alegere, cari au atatua bunu nemiscatoriu, catu este indicat in §. 4.

CAPU II.

Comissiona centrala.

§. 7. In fiacare jurisdicionei orasius, care tramtite deputatul pre bas'a articolului de lege 1848. 5. § 5., trebuie se se compuna comissiona centrala pentru compune-re si rectificarea listeletorui electorali pre-cum si pentru conducerea alegatorilor de deputati la dieta.

§. 18. Presiedinte in comissiona cen-trale este primulu functionariu allu jurisdicionei seu allu orasiusu seu substitutulu legalu allu acelui-a. In atare jurisdicionei seu orasius, care formeaza unu cercu de alle-gere, numerulu membrilor in comissiona cen-trale este a fara de presiedinte: 12 insi; era unde sunt doue cercuri electorale: 16; unde sunt trei: 24; unde sunt mai multe decat trei cercuri electorale, se voru allege pen-tru fia-care mai departe cercu inca cate doi membri. Comissiona centrala se compuna totu-dé n'a astfelu, ca din fia-care cercu electoralu se se aléga intr'ins'a celu putinu doi membri.

§. 19. Membru in comissiona centrale, conscrietoria si scrutinatoria potu fi ori care alegatoriu din acelle cercuri electorale, asupr'a caror-a se estinde sfera de activitate a comissionei centrali; membru in aceste comissioni potu fi mai departe ori-care membru din comissiona jurisdicionei respective, avendu dreptulu de alegere con-formu legii presente.

§. 20. Membrii comissionei centrale se allegu de adunarea generale a jurisdicionei seu orasius, prin billette de votare, cu majoritate relativă, pre timpu de trei anni. In loculu membrilor repausati seu repasiti se allegu in cea mai de aproape adunare genera-le membri noi pre tempulu restante. Actulu de alegere trebuie se se puna la ordinea dillei la asiá tempu, ca cu espira-re cellorui trei anni comissiona nou aleasa numai decat se-si pota incepe activitatea sa.

§. 21. Membrii comissionei centrali, con-scrietoria si scrutinatoria depunu urmatoriu juramentu:

„Eu N. N. juri, ca totu este cu pri-vire la compunerea listeletorui electorali pen-tru allegerea de deputati la dieta, se tienu dupa legea tierrei, de officiul meu, le voi imprimi conformu insarcinarii melle, cu cre-dintia, fara partinire si cu conscientia. Asiá se mi ajute Dumneideu!“

§. 22. Comissiona centrala ie processu verbales despre tote deliberatiunile sale prin notariulu ce se alege din singulu seu, in-semnatu pre catu presentu: unu exemplariu din acestu protocollu se depune in archivu, era altulu se tramite la ministe-riulu de interne.

§. 23. Cu privire la limb'a affacerilor interne a comissionei centrali decidu dispusetiunile articolului de lege XLIV. din 1868.

§. 24. Comissiona centrala tiene sie-dintie, de catu ori ceru agendele normate in acesta lege.

Presiedintele incunoscintieza pre mem-brii despre prim'a di de sedintia prin invi-tatiuni deosebite, cari trebuie se se tramita respectivu se se publice in orasie cu trei, in alte jurisdicionei cu optu dille inainte de tienerea sedintei; afara de casurile straordi-nare, candu presiedintele are dreptulu se-conchiamare comissiona centrala fara intar-diare, si a fara de casurile, candu diu'a dantaiu a sedintielor comissionei centrali o statoresce legea presenta. Pentru a se adduce rezolutiuni valide se cere ca se fia de facia, — afara de presiedintele — in acelle locuri, unde comissiona consta din 12 membri, celu pucinu 4, era aiurea celu pucinu 6 membri. Presiedintele votéza numai candu voturile sunt egali.

§. 25. Sedintiele comissionei centrale si alle delegatiunile conscrietoria sunt pu-blice.

§. 26. Comissiona centrala stă in relatiune immediata: cu ministrul de interne cu judetiele, autoritatile, corporatiunile si cu particularii.

Contra decisiunilor comissionei, in catu scelle se referescu la dreptulu de alegere, se pota appellá, conformu §. 50. la Curi'a reg; in tote cele-lalte casuri, pre-cum si in casurile prevedute in §§. 34 si 107. la ministrul de interne.

§. 27. Ministrul de interne vegheaza cum implinește respectivii dispusetiunile a-cestei legi, si indreptă instructiunile si emis-sele recerute spre acestu scopu catra co-missionile centrali respective.

§. 28. In acelle cercuri (electorale) me-stecate, in cari comunele ce apertien la care-va Jurisdicione comitatense, impreuna

cu un'a seu mai multe jurisdicione urban-respectivu cu comunitatile vre unui district investit cu dreptu de jurisdicione, forma-la oalta unu cercu electoralu, intrebarile s'aru poté nasce intre acelle jurisdicione despre essecutarea acestei legi, le deci-ministrul de interne conformu dispu-sitiiu loveste legi, ascultandu pre respectiv.

CAPU III.

Consemnatiiile (listele) electorale.

§. 29. Listele electorale se compunu de officiul si se rectifica in totu annu de officiul.

§. 30. Pentru compunerea si rectifi-carea listeletorui de alegatori in fia-care anu comissiona centrala alege in totu anni pentru fia-care cercu de alegere o delega-tiune de trei membri si designe tempulu, care delegatiunea are se-si termine lucrata in intregu cerculu de alegere.

§. 31. In cercurile de alegere, cari compunu dia un'a seu mai multe comune se tienu de jurisdicione ce se esmita pe tru conscrierea alegatorilor, de catra comissiona centrala a fiacarei jurisdicione catre doi membri si acesti-a essecuta i preuna conscrierea alegatorilor in cercu intregu.

Deca in acesta delegatiune la deci-re vre unei intrebari s'aru imparati vo-rile egalu, in fia-care casu unulu din membri se scote cu sorteia din delegati si ceilalti membri decidu cu majoritatea turilor asupr'a intrebarei subversante; solvindu-se acesta intrebare, membrii continua activitatea loru impruna.

§. 32. Presiedintele delegatiunei conscrietorie va ave detori'a se puna intre marginile terminului catu va designe comissiona centrala diu'a, la care se va infaci-sia delegatiunea in fia-care comuna mai mare si fia-care statiune a notariatului pentru a pre-comispiunea in lucrare.

Primariile comunale au se publice si sti termini in modulu usitatul celu pot optu dille inainte de conscriere in fia-care comuna.

Declaratiunea trebuie se tieni in edintia terminii perfisiti, intrevenindu-pedelaturabile trebuie a se pune termeni in cari assemene trebuie se se publice cu pucinu cu optu dille inainte.

§. 33. La dispositiunea delegatiunei conscrietorie se voru pune:

a) Listele alegatorilor facute de 1848 pana la 1872;
b) Cartea principale a comunei de dàurile directe (Tabell'a B);
c) Cartea despre darea dupa pame (seu catastru);
d) Cartea de comassatiune unde, sa cutu commassatiunea. Tote deregatorii oficialii publici si preutii sunt indatorati atatul delegatiunei conscrietorie catre si missiunei centrale datele ce se receru compunerea si retificarea listeletor.

§. 34. In comunele, in cari e de lipa pa § 4 a se erue contributiunea cea mai mare dupa patrariulu de sessione urbariale, aceea va face delegatiunea conscrietorie si tramite resultatulu procederei salale i preuna cu datele la comissiona centrala. Asupr'a acestor cause in casu de clamare decide comissiona centrala.

§. 35. Antistii comunali sunt indatorati si de facia la conscriere spre a da de ciriile necessarie.

§. 36. Celu ce are qualificiunea alegatoriu preveduta in Capu I. a acele legi, acelui-a trebuie crecutu in lista alegatorilor, chiaru de si nu s'a arretat persona. Candu cine-va se infatisieza persona inaintea delegatiunei pentru a dovedi dreptul seu de alegere, acelui-a buie se fia ascultat.

§. 37. Delegatiunile conscrietoriei compunu lista a conscrierii atatul la prim'a co-semnatire catre si la rectificarea din totu anu, pentru fia-care comuna intr'unu exemplariu deosebitu si au datori'a a o tram provediuta cu subscierea loru dupa inchiarea lucrarei loru numai decat la comissiona centrala.

Continuare pre pag. 629.

Supplementul la nr. 1 „Federat,”
cursul an. 1874.

§. 38. Fia-care alegatoriu e de a se introduce numai intr'ună lista si adesea in list'a comunie, — in care a avut pre tempulu conscrierii locuintii'a sea ordinaria; deca inse possesiuinea nemisatorie, seu stabilimentul de comerciu, fabrica, seu industria, pre care si-baséza dreptul seu de alegere, se afla intr'altu cercu electoralu, acelui-a e de a se introduce dupa cum i va placé seu in list'a locuintiei selle ordinaria seu in list'a celorlalte comune respective a cercului electoralu. Cei ce au dreptul de alegere pre temeiu §§ 2 si 9 din acesta lege la tota templarea se potu introduce numai in list'a comunie, unde si-ai locuintii'a ordinaria; deca se nasce indoiala despre locuintii'a ordinaria respectivulu pot insu-si indicá, in care dintre comune seu partile de sub intrebare a orasului doresc a fi inscris.

Din contra acei-a, cari pre temeiu proprietati de pamant, seu de casa, a unui stabiliment de comerciu, fabrica, seu industria au dreptul in mai multe comune seu cercuri electorali, ei insi-si potu numi comunitatea seu cercul de alegere, in a carui lista dorescu a fi trecuti.

Ministrul de interne tramite comisiunile centrali colile rubricate ce se receru la prim'a compunere si rectificare a listei in fia-care annu.

§. 39. La rectificarea din fia-care annu a listelor e de a se urmá procederea ce s'a observau la prim'a compunere.

La rectificare se scotu d'in lista toti cati au repausatu seu au perduu dreptulu loru de alegere, din contra acei-a cari au dreptul de alegere, ci nu sunt primiti, seu cari dorescu a fi trecuti dintr'o lista intr'alta, trebuie se se introduca in lista.

§. 40. Comisiunea centrale e indatorata a face dispusetiunile necesarie pentru rectificarea listei din fia-care annu, in primele dille a lui Maiu a fia-carui annu; — delegatiunile conscriotorie inse voru inchiaia arretarile recerute intr'unu tempu, ca comisiunea centrale se pota incepe pre temeiu acestoru arretari compunerea listei in fia care annu la 15 Juniu.

CAPU IV.

Reclamatiuni contr'a listelor electorale.

§. 41. Comisiunea centrale supune, in siedintele ce au a se tiené in fia care di, consemnatunile nominali facute de delegatiunile conscriotorie la o essaminare, le suplinesc seu dispune se le suplinesc de delegatiunile conscriotorie pre temeiu datelor ce li stau la dispozitie si compune dupa unu formularu pre care lu-va face ministrul de interne list'a provisoria a alegatorilor pentru fia care cercu electoralu, pentru fia care comunie, in deosebi; in orasie inse, cari cuprindu mai multe cercuri electorale, compune list'a acesta dupa cercurile electorale.

In orasie se poate compune list'a si dupa partile orasului.

§. 42. Comisiunea centrale tramite lista electorale a oraselor si comunei ce se tien de unu cercu electoral la fia care orasie si comunie si la fia care notariatu corecului din cercului electoralu si emite cu acesta ocazie in limb'a officiale a statului seu dupa cum va fi de lipsa si intr'alta limb'a a majoritatii poporului din cercu, o publicatiune, care are se cuprinda: unde si candu se poate vedé din partea toturor lista compusa in modu provisoriu; ca contr'a acestei legi se poate reclama in intielessulu § 44 si se potu face observatiuni contra reclamatiunilor si in fine, ca unde si candu au se se substerna reclamatiunile si observatiunile la acellea.

§. 43. Primaria este obligata a aduce acesta publicatiune la cunoscinta generale in fia care comunie in modu usitatuu, list'a inse precum si reclamatiunile addusse contra ei a o espune spre vedere toturor in dillele statorite de la 8 ore deminet'a pana la 12 ore damedi, in orasie si in comune mari

la cas'a comunie in comune mice la locuintii'a notariatului cercualu, in care tempu o pote vede ori si cine fiindu de facia unu membru din antistitia comunie, si dupa amenda di de la 2 pana la 6 ore o pote decopiat.

§. 44. Relativu la person'a propria pote se reclameze ori si cine.

Afara de acesta, in cerculu de alegare in care este suscepit in list'a unei comune ce se tine de acesta, are dreptu se reclamoze fia care deca este pre nedreptu susceptu seu eschis d'intr'ins'a.

Reclamatiunea se substerne in scriissu, unu persentatu pote se cuprinda reclamatiuni referitorie la mai multe persoane. La dorintii'a reclamantei trebuie se constata primirea presentarei lui.

Terminulu pentru presentarea de reclamatiuni este de 10 dille societate de la espunerea publica a listei.

§. 45. Fia-care pote se veda reclamatiunile si in restimpu de 20 dille de la espunerea listei pote se dec, deca este indreptatul a reclamá, observatiunile selle la acelle reclamatiuni; pentru fia-care reclamatiune se da separatu.

§. 46. Reclamatiunile si observatiunile facute asupra loru trebuie indreptate catre comisiunea centrala si instruite cu documentele recerute se se substerna la antistitia acelui orasii seu comune, in contra listei carui-a facutu reclamatiunea; in comune mai mice inse, la respectivulu notariu cercuale.

§. 47. Antistitia este indatorata se impraticolze reclamatiunile si observatiunile in situ deosebitu si dupa decurgerea terminului preclusivu se le trimita impreuna cu protocollul, seu a notificat, ca nu s'a substernutu nici o reclamatiune.

§. 48. Comisiunea centrale e datoria a decide asupra reclamatiunilor si observatiunilor, la compunerea listei prime in 20 dille de la prim'a siedintia, era la rectificarea annuale a listei inse in tempul de la 1 pana 20 Septembre in fia-care annu.

Decisiunile addusse asupra reclamatiunilor si observatiunilor trebuie totu-deun'a motivate.

In invitarea la prim'a siedintia trebuie se se indigitez, ca in ce ordine se voru esaminá listele cercurilor singuratoce de alegere si alle comunei ce se tienu de acestea.

Acesta ordine se va espune pre diu'a inainte de siedintia la unu locu publicu.

§. 49. Decisiunile comisiunii centrali ce se refereau la reclamatiuni se voru espune cu ocazie a conscrierii d'antai a alegatorilor pentru a fi cunoscute de toti in tempu de 10 dille, era cu ocazie a rectificarei listei in fia-care annu de la 20 pana la 30 Septembre:

Tote acelle decisiuni, prin cari:

- a) sa respinsu vre-o reclamatiune, seu
- b) sa dispusu stergerea unui nume seu
- c) care sa addussu asupra unei atare reclamatiuni; la care sa datu o observatiune, sunt de a se intimá acelui-a, la a carui dreptu de alegere se reforescu.

§. 50. Acei-a asupra reclamatiunei seu observatiunei caror'a a addussu comisiunea centrale o decisiune, potu appellà in tempu de 10 dille de la espunerea decisiunie spre vedere publica: acei-a inse, caror'a s'a inmanatu decisiunile conformu § 49, potu se substerna in tempu de 10 dille de la intimare appellatiunile loru indreptate catre Curi'a r. la presedintele comisiunii centrale. Appellatiunea are se fia presentata in scriissu si se potu allega la ea dovedi noue. Comisiunea centrale pote se faca la aceste appellatiuni si dovedi observatiunile selle si substerna appellatiunea impreuna cu acellea la Curi'a reg.

§. 51. Curi'a reg. decide asupra acestoru appellatiuni intr'unul seu mai multe senate de catu 5 membri.

Presedintii acestoru senate suntu: presedintele curtieri de cassatiune, presedintele supromei curtieri judecatoresci eventualu vice-presedintele curtieri de cassatiune si vice-presedintele curtieri supreme judecatoresci dupa ordinea denumiroi loru.

Curi'a reg. alege in fia-care annu in lun'a lui Ianuarie intr'o adunare plenaria, cu votu secretu pre cei-lalii membri din senatu.

La casu de lipsa se potu constitui atari senate si in decursulu annului. Aceste senate decidu in siedintia publica fara nici o ceretare noua.

Regulamentul de affaceri pentru Curia si statoresce ministrul de justitia.

§. 52 Pre bas'a decisiunilor Curiei comisiunea centrale rectifica list'a alegatorilor si o compune definitiva dupa formularul prescris de ministrul de interne.

Unu exemplariu autenticu allu acestor liste nominali e de a se substerna ministrul de interne in list'a nominala a fia-carui cercu electoralu inse e de a se tramite celu pu-cinu intr'unu exemplariu toturor orasilor, comunei mari si notariilor cercuale.

§. 53. La rectificarea in fia-care annu a listelor nominali comisiunea centrale trebuie se passiesca astfelu catu listele nominali provisorie se se pota espune spre vedere publica celu multu pana la 5 Juliu in sensulu §. 43.

Petitiunile pentru indreptarea listei nominali se potu substerna pana la 15 Juliu, era reflessiunile la acestea se primesc de la 16—25 Juliu.

§. 54. La compunerea listei de alegatori pre fia-care annu au de a se observa urmatorii termeni:

Comisiunea centrale este indatorata a termina procedura prescrissa in §§. 48, 49 si 50 pana la 1. Nov. si a face substernerea la Curia. Acesta apoi are se decida asupra causelor substernute pana la 15 Decembrie si a le retramite comisiunii centrale.

Termenul preclusu pentru compunerea si tramitterea definitiva a listei electorali este in fia-care annu diu'a de 30 Decembrie.

§. 55. Listele astfelu rectificate sunt valide pentru annulu solaru ce urmeaza ne-midicatu dupa rectificare.

Sciri mai nove si electricice.

Prag'a, 14. jan. In teatrulu cehicu se intempla eri sera unu scandal u pentru ca unu actoru comicu persifla pre unu membru allu Redactiunei d'ariului „Narodni Listy.“ Cehii juni siuerau, cehii betrani applaudau, cortin'a cadiu in mediuloculu tumultului. Politi'a fece mai multe arrestari. (Pana unde ajunge animositatea partitelor politice! — Avisu activistolilor si passivistilor.)

Paris, 13. jan. Majoritatea fractiunilor parlamentarie se enunci in contra urgintiei proiectelor de constitu-tiune, prin urmare acesta propunere are se cadia. — Centrulu stangu insarcinà pre Dl. Laboulaye a sustiené emendamentul relativ la proclamatiunea republicei. — Ministrul de fin. comunica cumea bugetulu de resbellu trebuie se se urce de la 493 la 540 millione franci, pentru ca se pota esecutá legea

Bucuresti, 14. Jan. Guvernul este gata a presentá in camera unu proiectu de lege, analogu celui austriac, pentru intabularea ipotecaria a callilor ferrate,

Madrid, 14. Jan. Regele Alfonsu sosi aici, fu primitu de membrii guvernului, de autoritatile civili si militari si trasse in palatiulu regale intre ovatiunile populare.

VARIETATI.

(Pr. S. S. Parintele AEppu si Metrop. Mironu Romanulu au plecatu Vineri-a trecuta la Aradu spre a-si luá in persona remasu bunu de la membrii consistoriului si de la intregu clerulu si poporulu eparchiei Aradane de cari lu lega atate dulci reminiscintie. — In consistoriulu de la 30 Dec. (11 Ian.) s'a fissatu totodata si terminul alegerii nouui Eppu, pre diu'a de 2/14 Eauru, a. c.

(*Balulu*) tenerilor rom. de la universitatea din Buda-Pest'a se va tiené in 20 Ianuarie a. c. in sal'a otelului „Hungaria“ (Grand hotel)

(*Balulu*) reuniunei femeilor rom. din Brasovu) in folosulu fondului pentru crescerea orfelinelor romane se va tie-ne in 14/26 Ianuarie, a. c. in sal'a re-dutei.

(*Balulu*) reuniunei filiale a femeilor rom. din Blasius se va tiené domineca in 12/23 Ian. a. c. in sal'a „otelului nat.“

— „Predicatoriul sateanului roman“,) foia bisericesca pentru predice pre tota dominele, serbatorile si occasiunile obvenienti, dimpreuna cu o „Foia“ pentru cestiuni bisericesci scolastice, economice, igienice, etc. primul fasciclu pre lun'a lui Ianuarie, 1875. apparu in Gherla sub redactiunea d-lui Nicolau Fekete-Negrutiu. „Predicatoriul“ contine 8 cuventari bisericesci lucrate cu multu studiu, era „Foia“ mai multe interie de natura bisericesca, morale, nationale. Redactiunea acestui organu este in Desi in Transilvania.

(Societatea de lectura) a tenerilor rom. de la gimnasiul din Carei-Mari iniintiata numai in anul trecutu, si-au incepuit activitatea, constituiindu-se conformu statutelor, cu inceputul lunei lui Decembrie 1874. alegandu de vicepresedinte pre Ioan Buteanu studente de Clasea VI, de notarii corespondintilor pre Alessandru Gozariu, de notarii sfidintilor pre Demetru Filipu, de perceptore pre Georgiu Buteanu si de bibliotecarii pre Georgiu Bericiu, toti stud. de Clas. V. Teodoru Dringou, Conducatorul, — Allessandru Gozariu, notarii corespondintilor.

† (*Necrologu*) Neindurat'a morte ranii de multu anim'a Dlui Teodoru Gentiu, prentu gr. or. in Ceisior'a, (com. Bihari') prin perderea fizice selle Elen'a, acesta rana nu se vindecasse inca in anima-i si de nou i se frange inim'a priu perderei sociale selle Rebeca, carea dupa unu morbus scurtu, abia de patru dille, in 20. Noemvre, st. v. si-au datu curatul sufletu in manile Creatorului, in etate de 47. de ani, si 29 allu fericitoi cesatorie. Morteau ei o-deplangu eu anima plina de intristare pre langa iubitul seu sociu, inca doi fi: Ioanu Gentiu, teologu, Iosifu studinte, doua fice, Florea, maritata si Annetta, ginerele: Petru Lazaru, prentu gr. or. in Varvizu, dimpreuna cu multi consangeni si cunoscuti. La trista immortare au assistat unu ou-nuna frumosa de preuti, si invetitori rom. precum si unu publicu numerosu. — Dlu Vasiliu Popu, paroecu in Top'a superiora, au tienutu unu discursu funebru, care storse lacrime din ochii publicului. Repausat'a care suportase greutatile familiare mai indelungatul timpu, au fostu unu model de virtute casnica si adeverata mama iubitoria escelendum prin curatfen'a sufletului, si pietate religiosa. Se-si dorma in pace somnului eternu!

(Numiri) Ministrul de justitia dl. bar. Apor, — vreau se dicemul dl. dr. Pauler — au numitul tabl'a regesca din Tergu-Muresiul, in locu de doi judi romani, doi sassi, — acesta nu este vre unu lucru de mirare, ca-ci bine se scie, ca summulu justitiariu in Transilvania este baronulu Apor, cellu ce inca nu s'a purificat neci pana in diu'a de asta-di de crim'a juramentului falsu, ince ceea ce ne pune la mirare este, ca in contra al papusariei dlui doctoru Pauler nu romanii striga cari sunt dedati a-lu considera ca a 5-a rota in carullu guvernului si ca fara tota greutate in cumpen'a aristocratilor, ci striga doue diuarii magiare „Magy-Polgár“ din Clusiu si „Reformă“ din Pest'a insu-si organulu feudalilor ruginiti, cari amenda se scandalisara de atat'a nerusinare si nedireptate. — Noi nu ne mai scandalisam de nemica, daca dl doctoru Pauler nu se scandaliseaza insu-si de rolulu ce-lu jocu de atat'a timpu cu innascut'a-i flagma de supunere iobagesca. — Fiii poporului sunt buni unde se cere scientia, ce lipsesc aristocratiilor, dorere inse, ca precum in viet'a sociale, asi si in functiuni, se porta ca iobagi ai magnatilor. Neci B. Horváth, neci suc-

cessorii lui nu si-au scintuit padis independintia suflatului, cu tote ca in resortul loru sunt ajungi respundietorii.

Bibliografia.

"Cocosiu-Rosiu" este numele noului diariu umoristic ce apparu cu anul nou la Brasov sub redactiunea Druii advocatei Iosif Puscariu. Pretiul pre 1 anu 6 fl pre 1/2 anu 3 fl ceea ce de felu nu e essagerat ca-cisa care numera va apparé cu illustratiuni. Dorinu că se nu-i lipseasca umorea spinosa padindu si regulele cuvintele, că-ci altintreia si-ar perde scopul. A serie proza grossolana, nu inseamna a serie diurnal umoristic, a macina cestiuni de natura cu totul locale este a serie, fara ca se fi intelectual, — a face numai personalitati si aceste inca uriti-

ose, este a ignorantei scopulu unui diariu umoristic a carui missiune este d'a indreptăriendu, si nu a vremă insultandu.

Calendariu pre an. ord. 1875. edat de "Societatea pentru cultur' si literatur' a rom. in Bucovina." Annulu II. Cernauti. 8 mare, formatu de lessiconu, 141 pag plus una colla de anuntiuri. — Pretiul nu e indicat. — Cuprinde: Cronologia bogata, Cal. Julianu, Gregorianu, Armenescu si Evreescu. Tablele pentru lungimea dilleloru, resar. si apus. so-relui. Measurele si pondurile celle noue. Oficiul postale. Oficiul telegraf. Ter-gurile. Notitie instructive despre Calendariu. Discursu despre incrustinarea Rloru. — Saraci la poporul nostru, causele ei si mediulocle in contra-i. — Unele recugetari despre starea culturei la poporul din Bucovina. Mai multe poesie. "Fetiorulu Dediului" (tradiție populara). — Unu

omoru (d'in reminiscintele unui criminalist.) — Ceci ce doresc a avea acestu Calendariu se se adreseze la tipografi a lui Rudolf Eckhardt in Cernauti.

Au essitu de sub tipariu "Istoria Regimului II. Romanescu, granitaru transilvanu," dupa monograf a latina din a. 1830 si dupa alte documente posterioare de G. B. — Brasov tip. Römer et Kammer. 1874. — Pretiul 60 cr. v. a. seu 1 leu, 50 bani. — Veteranul nostru publicist Dr. Giorgiu Baritiu au facut mare servitul istoriei rom. publicandu acesta interesante istoria, care face parte d'in istoria nostra nationala. Interesante sunt si numeroasele documente allaturate ca pieze justificative. Se nu lipseasca d'in bibliotec a neci unui carturariu rom. era Nasaudianii se si-o procure pentru tote scoalele si bisericele.

Bure'a de Viena, 15 Jan 18

Metallice 5%	69.2
Imprumutul nat. 5%	74.6
Sorti din 1860	112.4
Actiunile bancii	995.
Actiunile instit. de creditu	233.
Obligatiuni rurale ung.	72.3
" Temisiane	77.
" Transilvane	75.
" Croato-slav.	80.
Londonu	110.
Argintu	104.
Galbenu	5.
Napoleond'or	8.

ALESSANDRU ROMAN
Propriet. edit. si red. respundiet.

Sensatiune producu urmatoriele inventiune probate.

Ceritorii de odai sunt superflui.

Excellent pasta d'a cerui odaile, prin care se da pavimentul odalor ucell mai frumosu lustru si care intrice in durabilitate pre tote celule-lalte, costa una cuthia, de ajunsu pentru o odaia intrega, numai 80 cr. — Aceasta pasta supliesce pre ceritorii de odai si profesionuelor o face superflua, de ora-ce tratamentul ei este forte usioru.

1 bucată de periu pentru lustruirea pavimentului costa 1 fl.

Patenta americana.

Dinti albi, frumosi si sanatosi se potu capeta numai prin folosinta nozelor perie de dinti electrice de cauciuc si neroinabili (noi, erau de trebuința pentru cei ce patimesc de dorere de gura). 1 bucată 90 cr.

Pentru 1 fl. 50 cr. unu apparatu cu aburi spre desinfecțiunare aerului molipsitu.

Neaperata de trebuința pentru ospitale, scole, oficine, locuințe si salone. Aceasta masina este construita forte frumosu din bronsu de auru, asa incatata se poate privi de unu pliscu de beutu, 1 bucată costa 1 fl. Unu flacon de parfum pentru desinfecțiunare 50 cr. (Ajuje de 50 de ori).

Spre apperarea personelor si securitatea aversei.

e de neaperata trebuința o arma buna de aperare; de acestea sunt revolerile dupa sistemul lui Lefacheux ameliorate si provinate cu invenitora de securitate, omisare dubipe, tieve ghintuite si cu 6 incarcaturi (puscături), asa incatata in unu minutu se potu face 6 puscatu si, e armă cea mai perfectiunita.

1 revolveru de 7 milimetri 13 fl. 100 patronu 3 fl. 1 " 9 " 15 fl. 3 fl. 50 cr. 1 " 12 " 17 fl. 4 fl.

Pistole de pusunariu, finu infililate, 1 bucată cu 1 tieve fl. 1.20, cu done tieve 2 fl. 40 cr.

Salvatoru de viciu (sau si ucciditoriu numitul). Aceste instrumentu, lucratu din feru versatul, este de recomandat că cea mai buna arma de apperare contratacavilor eventuali, de ora-ce in forma ei se poate asarcita una potere mare, e' fagonul ei este astfelu, incatata fia-cine o pota porta in pusunariu. 1 bucată nu mai 50 cr.

Inelle electro-galvanice,

inveniune prea insemnata si binefacutoria

Celle mai mari capacitatii medicinale au constatata, ca galvanismul are inuriuntia binefacutoria contr'a boala ce se insira mai la vale. După marturisirea unui 500 fl., fiindu-responsabil scopului presto totu, renomata medici din Parisu, inellele de auru nou, deptarea. Acesta condeiu este de argintu finu de Chiu'a, se

Articili aici insirati se potu capeta in monarchia austriaca numai si numai in depositul subscrissului

electro-magneticu, au efectul d'a vindecă si a padi de rosu, reuma, junghiu, dorere de nervi, tremuratura, doreri de capu, etc. Unu asemenea inellu netedu costă numai 90 cr., si d'in partea medicilor se recomanda fia-carui omu spre portare.

Perine implute cu aeru,

de recomandat fia-eurii caletorii, precum si celor cu suferu de emoroida; prin elasticitatea loru, care se poate produce numai prin aeru, sunt fara parechia buna statu ca perine de siedintu, catu si de dormit. Au apoi acela mare avantajiu, ca, scotindu-se aerul d'in ele, se potu impacheta si grigi in celu mai micu spatiu: 1 bucată 3-4 fl.

Triumful scintiei.

Noul preservativ de respiratiune faca a dispare indata resuflare, grosu miroitoriu, provina access din orii-si-dorere, si si inlocuit cu o aroma placuta si binefacutoria. Se poate capeta numai in depositul subscrissului. Mai vertosu este d'a se recomandă fumatorilor. Pretiul unui butelie mari, d'impreuna cu instrucțiunea, face 90 cr.

Mare binefacere

pentru a se inlesni nutriri copiloru mici prin ajutorul sugatorielor ameliorate si de non patentate, cari faca de prisoști nutricile (doicile). Copilasii potu primi nutrementul standu, jacandu, ori chiaru si in somn, in acela-si modu, precum in capeta de la pepita mamei sale, fara nici o adstrictiune. Numai unu mamei potu pretasi valoarea acestei inventiuni. Pretiul unui bucată 60 cr., prea finu adjustat 90 cr.

Cea mai noua inventiune chirurgica.

Clistire anglezescu cu aspiratoria (pumpa de auru); a se intrebuinta pentru copii si adulti. Chiara si bolnavi nepotriviti potu face insi-si experimentalu fara o adstrictiune; capacitatea acestor clistire se poate regula dupa trebuința. Acestu instrumentu nu trebuie lipseasca d'in nici o casa. Pretiul unui-a 3 fl.

Unu condeiu (stilu) interessantu.

Imperatul Napoleonu III, scriindu istoria lui Iuliu Cesare, dede ordine a i se face prin unulu d'un cei mai incutii mecanici unu condeiu dupa planul seu, ca se facutu de prea molestă intingere si că preste totu la scisoru se nu abu trebuința de alte requise. Dnu Gilbert Rochee mai ameliora inca ideea imperatului si primi pentru aceasta lucrare buna 50 de napoleondori (celor ce se insira mai la vale. După marturisirea unui 500 fl., fiindu-responsabil scopului presto totu, deptarea. Acesta condeiu este de argintu finu de Chiu'a, se

note serie cu ellu de demaneti a pana sera fara vre-o dulpa placu, branetu sau negra, si totu-data i se dă intercupere, si curgere negrele (tinte) se potu re-prospete naturale. Se prepara d'in burzene si i costă dupa placu; se recomanda deci pentru ori si cine, si mai atlessu pentru caletori, deregatori, negotiatori, structiunea necessaria 2 fl.

Bouquet (mirosu) de Havanna.

pentru 11 fl. 12 cr. una cigara de 30 cr., adica ea mai multu recunoscuta de celu mai bunu contr'a acestu estina cigara se potu prefeca in Havanna genuina prin buchetul de Havanna. Aceasta essentia originala numai au importata se storce d'in radacinele si tuleul plantelor de tabacu din India apusuna si prin simplu umedire cu acela se scote miroslu tabacului ordinariu si se preface in aru'a ea fina a Havannei. Una butelie ajunge pentru 500 cigare si costa 15 cr.

Margelle de dinti!!

Nu se potu contesta, ca copii inca in ea mai frageda statu suferi mari dorere la crescerea dintilor. Mediu locul recunoscutu de celu mai bunu contr'a acestu sunt margollele de dinti, cari lesnescu si mijloco crescerea dintilor la copii fara nici o dorere. Pretiul unui sira 90 cr.

Pulvere contr'a asudarii piciorelor.

Acosta delatura asudarea ea mai leste a piciorelor si prin acostă si miroslu celu forte neplacut ce se produce prin asudă, si conserva chiaru si incalcemanta. 1 cuthia, d'impreuna cu instructiunea, de ajunsu neutra trei lune, 50 cr.

Picature pentru stomacu, prin cari se delatura indata si ponta lunga durata tote dororile de stomac: prece strinsure, lipsa de apetit si mistuire, arsuri catare, etc. Pentru efectu se garantaza. 1 flaconu d'in preuna cu instructiunea 30 cr.

Singurula ajutoriu, contra carcerilor si jighiurilor de picioare.

Acesta essentia are poterea de calitatea, d'a intarzi si improspetă pe la capului, precum si radacinele perului, si prin acostă inca indat dupa prima intrebuintare impiedica caderea perului mai departe delatura matretă asistente si impiedica deputa de nou. 1 flaconu d'impreuna cu instructiunea 80 cr.

Essentia erculana. Aceasta essentia are poterea de calitatea, d'a intarzi si improspetă pe la capului, precum si radacinele perului, si prin acostă inca indat dupa prima intrebuintare impiedica caderea perului mai departe delatura matretă asistente si impiedica deputa de nou. 1 flaconu d'impreuna cu instructiunea 20 cr.

Practicu si estinu. Unu alfabetu completu pentru cunoscere, d'impreuna cu cifrele necessarie pont garnitura, una butelie de tiuta chimica de marcatu, precum si penelul de marcatu, tote la alta, intr-o cibla frumosa, costa numai 75 cr. Tint'a singura costa 20 cr.

Cea mai noua cuthia de aci farmecatoria. Cuthia de aci frumosu, implusa cu 50 ace angustie si urechie de sorta fina si cu una masinoria, prin roa se potu scote la lumina dupa numerul ori-care doritor. Prin acostă a celule se feresor de rugina si evita ori-ce cautare. Pretiul unui cuthie face 45

Eteru pentru musce, placuta bine-miroslit pentru odai, bacularie (cunie), salone, si in curs de 1/4 de ora stirpesce multimea cea mai mare de mihiut. 1 butelie 30 cr.

Ornamentele eftine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru nou sau auru talmi) facu da prisosu pre celor genuine, pentru că acestea nu fabricatiuni nici in colore nici in forma (fagon) nu cedu celor mai genuine, apoi este de insemnatu, că costa nici a patria parte d'in pretiul ce se da numai pentru formă (fagonulu) celor genuine, deci urmea de sine, că se potu mai a dese ori si cumperă cea ce este mai nou si mai modernu. Insu-si cunoscatorii potu fi gata cu aceste, atatul sunt de bine imitate.

Celle mai noi ornamente,

dupa formă cea mai moderna, fabricate din auru nou, carele pastreaza colorul aurii si prin urmare semene de minune cu ornamentele genuine, cu pietre imitate, seu cu emailu dupa cum cere fagonul.

Brosie (ace) fine, 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1. prafine, 1 buc. 1.50, 1.80, 2, 2.50.

Cercei, fini 1 parochia 50, 80 cr. fl. 1. prafine, 1.50, 2, 2.50.

Garniture intrege, ace si cercei 80 cr. fl. 1.20, 1.60; prafine lucrate fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Bragiete, fine, 1 buc. 50, 80 cr. fl. 1. prafine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.

Coliere prefrumose, 1 buc. 90 cr. fl. 1.20 pana la 1.50.

Medailioni, fine 20, 40, 60, 80 cr. fl. 1. prafine 80 cr. fl. 1.50 cr.

Inelle prefrumose, cu osebiti pietre imitate 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.

Catene de orologie pentru domni, securte 50, 80 cr. fl. 1. 1.50, 2.

Catene de grumadi, fine, fagonu venezianu, fl. 1.40, 1.80, 2.

Acc pentru domni, 20, 40, 60, 80 cr.

Bumbi la camasia, 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.

Marfurile insemnatu mai susu cu pretiurile si calitatea numita sunt de vandare numita in depositoriul subsemnatului. Listele pretiurilor pentru tote obiectele se dau gratuitu. Va interessa pre ori si cine a avea unu exemplu.

3—14

Bumbi la manee, 1 par. 20, 30, 40, 60, 80, 90 cr.

Bumbi la galera 5 si 10 cr.

Garniture intrege, bumbi la camesie si manee 50, 80 cr. fl. 1.50.

1 legatura de aternatorie de orologie 60, 80 cr. fl. 1.

Inelle de auru genuinu cu pietre fl. 1.50, 2, 2.50.

Catene de argintu, 13 probe, aurite prin focu, scurte fl. 8.50.

Catene lungi de grumadi, totu de 13 probe, fl. 6, 7.

Medallione de argintu, 13 probe, aurite in focu si emailate, fl. 2.50, 3.

Ornaminte fine de brillante.

Insu-si cunoscatorii potu si amagiti prin secrete ornamente cupr